

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра банківської справи
(найменування кафедри)

Допущено до захисту
Завідувач кафедри

_____ (підпис)
“ ____ ” _____ 202__ р.

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
на здобуття освітнього ступеня магістра
зі спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»
за магістерською програмою професійного/наукового спрямування
«Управління діяльністю банків на фінансовому ринку»
на тему:
«Управління фінансовою стійкістю банку»

Виконавець:

Студентка 63 К гр. факультету ФФБС

Черниш К.С. _____ /підпис/
(прізвище, ім'я, по батькові)

Науковий керівник:

Д.е.н., доцент _____
(науковий ступінь, вчене звання)
Жердецька Л. В. _____ /підпис/
(прізвище, ім'я, по батькові)

АНОТАЦІЯ

Черниш К. С. «Управління фінансовою стійкістю банку»

Кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня магістра зі спеціальності
«072 «Фінанси, банківська справа та страхування»» за магістерською програмою
(шифр та назва спеціальності)

професійного за спрямування « Банківська справа ». –
(назва магістерської програм)

Одеський національний економічний університет. – Одеса, 2020.

У роботі розглядаються теоретичні засади забезпечення фінансової стійкості банку, реалізації негативних чинників, методи оцінки фінансової стійкості банку, достатності власного капіталу. Розглянуті підходи щодо обґрунтування чинників підвищення фінансової стійкості банків України.

Проаналізовано теоретичні аспекти стійкості банківської установи, її основні елементи, склад, структура та динаміка фінансових ресурсів банківської системи України; визначені основні методи а положення щодо надання оцінки фінансовій стійкості банку; обґрунтовано порогові показники достатності ресурсного потенціалу банківської системи.

Запропоновано методи оцінки банківських ризиків, підходи щодо нівелювання їх наслідків та приклади вдалого антикризового управління.

Ключові слова: фінансова стійкість, адекватність регулятивного капіталу, рейтингові оцінки, банківська система, антикризове управління.

ANNOTATION

K. S. Chernysh " Banks' financial stability management "

Qualifying work on obtaining a master's degree in the specialty
«072 Finance, Banking and Insurance »

(code and name of the specialty)

under the master's program «Banking ».

(title of master program)

– Odessa National Economics University. – Odessa, 2020.

The work deals with the theoretical aspects of financial stability of a bank, realizations of negative values, methods of financial stability valuation of a financial bank, prosperity of a powerful capital are examined. The approaches to substantiation of the financial stability of Ukrainian banks are considered.

The author analysis theoretical setting up of the financial resources of the Ukrainian banks and their basic elements, warehouse, structure and dynamics of the financial resources of the Ukrainian banks' systems has been reviewed; the basic methods of determining the amount of financial resources to be allocated to the bank; the threshold indicators of the resource potential of the banks' systems are justified.

The author proposes directions of optimization of the bank's resource potential for further development of bank's active operations.

Keywords: financial stability, regulatory capital adequacy, ratings, banking system, anti-crisis management.

ЗМІСТ

Стор.³

ВСТУП	4
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ БАНКУ	7
1.1. Економічна сутність фінансової стійкості сучасного банку	7
1.2. Методи оцінювання фінансової стійкості банку	12
1.3. Фактори впливу на фінансову стійкість банку в умовах фінансової нестабільності.....	17
Висновки до першого розділу.....	21
РОЗДІЛ 2. ОЦІНКА ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ БАНКІВ УКРАЇНИ	23
2.1. Макроекономічний аспект фінансової стійкості: банківські кризи.....	23
2.2. Оцінка фінансової стійкості АТ «УКРСИББАНК».....	31
2.3. Управління проблемною заборгованістю як ключовий аспект фінансової стійкості банків України.....	39
Висновки до другого розділу.....	45
РОЗДІЛ 3. МОДЕЛЮВАННЯ ЧИННИКІВ ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ БАНКІВ УКРАЇНИ	48
3.1. Макроекономічні чинники фінансової стійкості банківської системи.....	48
3.2. Мікроекономічні чинники фінансової стійкості банків.....	54
3.3. Обґрунтування чинників підвищення фінансової стійкості банків України.....	61
Висновки до третього розділу.....	65
ВИСНОВКИ	67
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	72
ДОДАТКИ	79

ВСТУП

Актуальність теми дослідження обумовлюється нагальною проблемою пошуку об'єктивних рішень щодо керування діяльністю банку, як одиницею на фінансовому ринку, так і забезпечення його фінансової стабільності для запобігання падіння фінансового ринку в цілому. У сучасних умовах проблема фінансової стійкості банків посідає провідне місце у теорії та практиці реалізації стратегії вітчизняної грошово-кредитної політики, оскільки визначення показників, що визначають стійкість банку до зовнішніх та внутрішніх змін дають змогу оцінити соціально-економічні наслідки при недотриманні або перевиконанні банком того чи іншого нормативу.

Особливої уваги заслуговують питання, що пов'язані з дослідженням показника адекватності регулятивного капіталу на банківській сектор України, а також визначення конкретних напрямів та пропозицій щодо ефективного грошово-кредитного регулювання для досягнення дієвого рівня показника CAR в умовах негативного впливу макрочинників.

Інформаційну базу дослідження становлять наукові розробки таких провідних зарубіжних та вітчизняних дослідників, як Ш. Дж. Мейзел та Р. Якобсон, А. Солек та М. Біалас, Жан-Мішель Сахут, Фредерік Теулон, Мехді Мілі, Е.Дж. Долан, Дж.К. Ван Хорн, П.С. Роуз, Р.Дж. Кемпбелл, Дж.Ф. Сінкі, Р.Л. Міллер, Л.П. Бєлих, М.З. Бор, В.В. Іванов, С.І. Кумок, Ю.С. Масленченков, Г.С. Панова, Л.С. Сахарова, О.Б. Ширінська. Внесок у дослідження зробили не лише зарубіжні учені, а й дослідники моніторингу та оцінки фінансової стабільності банків та банківської системи: вітчизняні науковці: М.І. Савлук, Л.С. Тарасевич, В.Т. Коротков, А.С. Гальчинський, М.І. Зверяков, Л.В. Кузнецова, В.В. Коваленко, Л.В. Жердецька, Ж.М. Довгань, Н.М. Шелудько, О.Д. Заруба, Л.Н. Красавіна, Р.І. Шіллер, А.М. Мороз, М.І. Савлук, В.П. Пантелеєв, О.Д. Вовчак, О.І. Лаврушин, та С.П. Халява, Л.А. Ключко, В.В. Вітлінський, С.А. Святко, Є.В. Склеповий, В.Д. Базилевич, Л.Ю. Петриченко, В.М. Кочетков, В.М. Гальперин, О.В. Дзюблюк, законодавчі документи,

нормативні положення та річні звіти Національного банку України, фінансові звіти банків, ресурси мережі Інтернет.

Метою магістерської роботи є систематизація теоретичних та методичних положень і узагальнення практичних рекомендацій щодо надання оцінки фінансовій стійкості банківської системи України, напрямів їх вдосконалення та перспектив розвитку.

Відповідно до поставленої мети в результаті дослідження потрібно було вирішити такі **завдання**:

- визначити зміст поняття «фінансова стійкість» банківської системи;
- дослідити сутність та класифікацію банківських ризиків;
- розглянути особливості кредитного ризику у банківській сфері та загальні способи оцінки кредитного ризику комерційними банками;

Об'єктом дослідження є процеси оцінки та управління фінансовою стійкістю в банківській справі.

Предметом дослідження є підходи та інструменти оцінки фінансової стійкості банківської системи України.

Досліджено фінансову стабільність банків, її сутність та визначення. Проаналізовано роль, напрями, а також, інструменти державного нагляду при забезпеченні стабільного функціонування банків. Визначені та обґрунтовані фактори, які впливають на фінансову стабільність. Розглянуті та наведені практичні рекомендації щодо можливостей розвитку та шляхів управління фінансовою стійкістю в економіці України.

Наукова новизна одержаних результатів. В роботі набули подальшого розвитку теоретичні розробки щодо оцінки факторів забезпечуючих фінансову стійкість банку. Побудовано регресійну модель, яка дозволяє оцінити вплив окреслених нами переліку факторів на фінансовий стан банку, стабільність його роботи та розвитку. Проведено оцінку за рейтинговою системою CAMELSO для Акціонерного Товариства «УКРСИББАНК», для подальшої оцінки інструментів визначення фінансової стійкості банків. Проаналізовано стан

банківської системи України на предмет накопичених дисбалансів та визначено головні негативні тенденції банківської системи на сучасному етапі розвитку.

Особистий внесок здобувача. Кваліфікаційна магістерська робота є самостійно виконаним дослідженням. Усі розробки та пропозиції, що містяться в роботі, належать особисто автору.

Апробація результатів дослідження. Результати дослідження доповідалися у науковій роботі за темою «Фінансово-кредитна система:проблеми та інновації» на IV Міжнародній науково-практичній Інтернет-конференції «Фінансово-кредитна система:проблеми та інновації».

Публікації. IV Міжнародна науково-практична Інтернет-конференція «Фінансово-кредитна система:проблеми та інновації», тема наукової роботи: «Фінансово-кредитна система:проблеми та інновації», Одеса, 2019 рік.

Структура та обсяг роботи: робота складається з 77 сторінок, 7 таблиць, 11 ілюстрацій, 3 додатки, список використаних джерел містить 63 пункти.

ВИСНОВКИ

Узагальнюючи наукові підходи щодо сутності поняття “фінансова стійкість”, ми дійшли висновку, що фінансова стійкість банків – стан банку, який характеризується збалансованістю фінансових потоків, достатністю коштів для підтримки своєї платоспроможності та ліквідності, а також рентабельною діяльністю. Фінансова стійкість банків означає постійну спроможність банку відповідати за своїми зобов’язаннями і забезпечувати прибутковість на рівні, достатньому для нормального функціонування у конкурентному середовищі.

Фінансова стійкість банківської системи залежить від здатності кожного елемента системи, тобто комерційного банку, долати кризові ситуації, економічні шоки, впливи негативних зовнішніх та внутрішніх чинників та продовжувати ефективне функціонування, своєчасно виконувати зобов’язання та слугувати надійною та захищеною інституцією для вкладників, інвесторів та їхніх коштів.

Отже, до втрати фінансової стійкості банку може привести взаємодія між його слабкими місцями, що спричиняють крихкий початковий внутрішній фінансовий стан, та зовнішніми шоками. Макроекономічна, політична та соціальна нестабільність та шоки, що породжені ними, можуть прямо чи опосередковано – через канали фінансового зараження – обумовлювати зниження рівня фінансової стійкості окремого банку та спричинити загрозу банкрутства в ньому. Внутрішніми слабкими місцями, що спричиняють крихкий початковий внутрішній фінансовий стан, є неефективний банківський менеджмент, який зумовлює високий рівень банківських ризиків, низьку якість активів та недостатність власного капіталу для абсорбції ризиків.

З усіх видів ризиків, притаманних банківським установам, найвагомішим є кредитний ризик, оскільки від кредитування комерційний банк отримує найбільшу частку доходів. Обсяг кредитного ризику зобов’язані визначати усі

кредитні організації за активними банківськими операціями з урахуванням принципів та стандартів Базельського комітету. Для цього банками розраховуються показники ймовірності дефолту, сукупна вартість активів, схильних до ризику, питома вага можливих збитків та загальна сума кредитних втрат. Обчислення цих показників є частиною методології розрахунку мінімальної величини капіталу, необхідного для утримання банками.

Однак, варто зауважити, що за період останніх двох років і вперше з моменту настання кризи український банківський сектор демонструє рекордну прибутковість, активізацію кредитування та помітне посилення фінансової стійкості. Загалом, кредитні установи України виконують усі нормативні вимоги Нацбанку та є достатньо капіталізованими у нинішній макроекономічній кон'юнктурі. Фактори, які можуть впливати на банківську систему у випадку настання кризи, це недостатньо консервативна оцінка платоспроможності клієнтів банками, короткостроковість вкладів та їх доларизація, недостатня операційна ефективність.

Останні роки знаменувалися запровадженням оновленого наглядового інструментарію, який ґрунтується на оцінці ризиків та якості управління ними (risk-based approach). Це означає, що відтепер процес оцінки банків є неперервним та здійснюваним одночасно за кожним банком, аналізуються тенденції в їхній діяльності, зокрема за допомогою співставлення ключових показників діяльності одного банку з показниками інших, що належать до спільної групи (з однаковим рівнем). Результатом даної оцінки є формування наглядової стратегії за банком, що враховує сукупність таких факторів, як: достатність (адекватність) його капіталу та ліквідності на покриття визначених 85 ризиків, життєздатність банку протягом поточного року, наявність стійкої стратегії на наступні три роки, стан корпоративного управління банку. Не менш значимою подією стало запровадження нових стандартів організації системи управління ризиками шляхом затвердження Положення про організацію системи управління ризиками в банках України та банківських групах. Документ передбачає більшу долученість ради банку в своїй наглядовій функції

до створення потужної культури управління ризиками, здійснення моніторингу відповідності профілю ризику, контролю за дотриманням загальних 7 принципів управління ризиками тощо. Положенням визначений перелік основних ризиків (кредитний ризик, ризик ліквідності, процентний ризик банківської книги, ринковий ризик, операційний ризик та комплаєнс-ризик), щодо яких банк має обов'язково здійснювати виявлення, вимірювання, моніторинг, контроль та звітування. Крім того, банк має здійснювати управління іншими суттєвими ризиками, на які він наражається під час своєї діяльності. Окрім того, НБУ успішно провів запровадження двох макропруденційних інструментів – обов'язкового нормативу покриття ліквідністю та коефіцієнт чистого стабільного фінансування, розробленого БКБН, котрі характеризують стійкість банку до характерних кризовим періодам короткострокових шоків ліквідності та необхідні для покриття чистого очікуваного відпливу коштів з банків упродовж тридцяти днів, зважаючи на стрес-сценарій, та гарантування стабільного довгострокового фінансування.

Багатофакторна класифікаційна система факторів впливу на фінансову стійкість банку є важливим індикатором в стабілізаційних процесах банківської системи, що є підґрунтям розвитку фінансової системи та економіки в довгостроковій перспективі. Важливим у вирішенні проблем, що спричиняють наслідки банківських криз є оперативність прийняття рішень. Так, встановивши базові та побічні причини виникнення кризи, держава повинна негайно втрутитися, для відвернення негативних наслідків, що в умовах глобалізації економіки, матимуть системний руйнівний характер банківської сфери. Проаналізувавши досвід зарубіжних країн, було виявлено, що для подолання системної банківської кризи необхідно наступне: реструктуризація банківської системи, участь Центрального банку, або виконуючих його роль органів, а також участь держави у реструктуризації, для проведення комплексної роботи і максимального усунення негативних наслідків. Однак, наскільки б вдалим не був досвід зарубіжних країн, слід враховувати особливості розвитку економіки саме

України, при цьому давати оцінку не лише загальним значенням й поняттям, а й поглиблене досліджуванням причинно-наслідковим процесам фінансової системи.

Особливе місце у рейтингуванні банків належить оцінюванню менеджменту, яке опосередковано надає оцінку усім аспектам діяльності, загальній організації управління банком та банківськими ризиками. Перелік факторів оцінки за системою CAMELSO є досить детальним, але в ньому також не відображаються всі ключові аспекти ідентифікації ризиків у процесі розвитку операцій, розширення мереж, вдосконалення підходів з вимірювання ризиків, їх моніторингу, перегляду повноважень і лімітів та контролю за дотриманням внутрішніх положень. Система оцінки не є превентивною і лише висвітлює фактичний стан менеджменту з огляду на фінансову стійкість банку на дату інспектування.

Основні проблеми банківського нагляду в Україні лежать у площині недостатнього розроблення нормативних документів і практичної реалізації їх положень. Тому подальші дослідження повинні стосуватися систем діагностики та контролю фінансового стану банку, оперативного реагування на виникнення проблем у діяльності банків, контролю за наявністю та ефективністю систем управління ризиками в банках, методики обчислення та значень обов'язкових економічних нормативів, процедур нагляду на індивідуальній і консолідованій основі, заходів щодо протидії відмиванню доходів, отриманих злочинним шляхом, недостатності правового регулювання реорганізації та ліквідації банків, зміцнення прозорості банківської діяльності, удосконалення підходів до розкриття інформації у фінансовій звітності.

Тому, для того щоб рейтинг надійності банків задовольняв інформаційні потреби зовнішніх користувачів інформації, він повинен відповідати, на нашу думку, таким вимогам:

- комплексність (різнобічність) проведення аналізу діяльності банків;
- об'єктивність інформації про діяльність банку, на основі якої розраховуються показники;

- наукова обґрунтованість методики надання рейтингової оцінки надійності банківських установ;
- доступність – інформація повинна бути у відкритому доступі для її зовнішніх користувачів;
- періодичність – банківський рейтинг повинен публікуватися щокварталу, оскільки за даний період банки подають фінансову звітність до НБУ;
- зрозумілість та простота у здійсненні аналізу показників, наведених у рейтингу надійності банків, зовнішніми користувачами.

Результатом з проведеного дослідження є запропонована класифікація факторів, що впливають на фінансову стійкість банківської системи. Для аналізу впливу фінансових показників на фінансову стійкість комерційних банків України були побудовані регресійні моделі оцінки залежності стійкості фінансової системи від мікро- та макро- факторів, доведено їх значущість.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Ключко Л. А. Фінансова стійкість банків: теорія та методика оцінки : монографія / Л.А. Ключко; Національний університет ДПС України – Ірпінь: Видавництво Національного університету ДПС України, 2013. – 246 с.
2. Коваленко В. В. Стратегічне управління фінансовою стійкістю банківської системи: методологія і практика: монографія / В.В. Коваленко. – Суми: ДВНЗ “УАБС НБУ”, 2010. – 228 с.
3. Матеріали Національного банку України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.bank.gov.ua/>
4. Коваленко В. В. Моніторинг фінансової стабільності банківської системи України / В. В. Коваленко, Н. В. Радова. // Східна Європа. Економіка, бізнес та управління. – 2019. – №2. – С. 321–330.
5. Fisher I. The Debt-Deflation Theory of Great Depression // *Econometrica*. – 1933. – Vol.1, October. – P. 337–357.
6. Финансово-кредитный энциклопедический словарь [Текст] / под общ. ред. А. Г. Грязновой. – Москва: Финансы и статистика, 2011. – 1168 с
7. Савлук, М. І. Гроші та кредит [Текст] : підручник / М. І. Савлук, А. М. Мороз, М. Ф. Пуховкіна та ін. ; за заг. ред. М. І. Савлука. – К. : КНЕУ, 2011. – 602 с.
8. Фомін, І. Рейтингова оцінка комерційного банку в системі діагностики його конкурентоспроможності [Текст] / І. Фомін // Вісник НБУ. – 2012. – № 4. – С.11-13.
9. Усков, Д. Ю. Финансовая стабильность банков: методологический поход [Текст] /Д. Ю. Усков // Социально-экономические явления и процессы. – 2013. – № 5 (051). – С. 200- 204.
10. Барановський О.І. Природа економічної безпеки комерційного банку / О.І. Барановський // Вісник Національного банку України. – 2014. – № 7. – С. 12–19.

11. Головка О.Г. Різновиди індикаторів та видів фінансової стабільності банків / О.Г. Головка // Вісник Тернопільського національного економічного університету. – 2010. – Вип. 1/2010. – С. 15–21.

12. Якимова І. Методика оцінки фінансової стійкості банків у США / І. Якимова // Фінансовий ринок України. – 2010. – № 1. – С. 33-35.

13. Коваленко В.В. Методичні підходи до визначення рівня фінансової стійкості банківської системи / В.В. Коваленко // Актуальні проблеми економіки. – 2011. – № 7(121). – С. 232–240.

14. Саврадим В.М. Фінансова стабільність: теоретичні обґрунтування й практичні підходи / В.М. Саврадим // Наукові праці НДФІ. – 2013. – Вип. 4. – С. 30–37.

15. Рішення Правління НБУ № 393-рш від 01.11.2016 «Про схвалення процедур інспектування» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : https://bank.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=40872344.

16. Офіційні дані Національного банку України. - Режим доступу: <http://www.bank.gov.ua>

17. Барановський О. І. Фінансові кризи: передумови, наслідки і шляхи запобігання : монографія / Барановський О. І. – К. : КНТУ, 2009. – 754 с.

18. Жердецька Л.В. Обґрунтування методичних засад оцінки достатності власного капіталу для покриття ризиків банківської діяльності

19. Л.В. Жердецька// Наука й економіка. Науково-теоретичний журнал Хмельницького економічного університету. – 2014. – № 1 (33). – С. 19 – 29

20. Жердецька Л.В. Оцінка кількісного впливу кредитного ризику на достатність власного капіталу банку / Л.В. Жердецька // Економічний форум.Науковий журнал. – 2014. – № 3. – С. 247 – 254. (Index Copernicus,Ulrichsweb Global Serials Directory)

21. Методичні вказівки Національного банку України з інспектування банків “Система оцінки ризиків” [Електронний ресурс] : постанова Правління Національного банку України від 15.03.2004 № 104 / Національний банк України. – Режим доступу : <http://www.nau.kiev.ua>

22. Методичні рекомендації щодо основних ризиків, пов'язаних з легалізацією Про затвердження Положення про порядок створення і державної реєстрації банків, відкриття їх філій, представництв, відділень [Електронний ресурс] : Постанова Правління Національного банку України від 31.08.2001 № 375. – Режим доступу : <http://zakon.nau.ua/doc/?code=z0906-01>. – 15.04.2011. – Назва з екрану.

23. Радигин А.Д. Институт банкротства: становление, проблемы, направления реформирования. - М.: ИЭПП, 2005.

24. Тавасиев А.М. Антикризисное управление кредитными организациями. - М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2006.

25. Варцаба В.І., Проблеми забезпечення фінансової стійкості банківської системи України / В.І. Варцаба [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://visnyk-ekon.uzhnu.edu.ua/article/viewFile/130424/126039>

26. Бурковська А. В., Сацура О. Ф. Визначення та забезпечення фінансової стійкості комерційного банку України / А.В. Бурковська, О.Ф. Сацура [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://modecon.mnau.edu.ua/issue/3-2017/UKR/burkovska.pdf>

27. Бриштїна В. В. Управління антикризовою фінансовою стійкістю банків / В. В. Бриштїна, Л. А. Ключко // Збірник наукових праць Університету державної фіскальної служби України. - 2017. - № 1. - С. 37-53. - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/znpnudps_2017_1_5.

28. Зверяков М. І. Управління фінансовою стійкістю банків [текст] підручник. / М. І. Зверяков, В. В. Коваленко, О. С. Сергєєва. – К.: «Центр учбової літератури», 2016. – 520 с.

29. Маслова А. Ю. Финансовая стабильность банка и направления ее обеспечения в современных условиях / А.Ю. Маслова [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://fkd.org.ua/article/viewFile/91485/87216>.

30. Кочетков В. М. Організація управління фінансовою стійкістю банку в ринкових умовах: монографія / В. М. Кочетков. — К. : Вид-во Європейського університету, 2003. – 300с.

31. Корженко К.А. Підходи до класифікації факторів, що впливають на стійкість банківської установи. - Науковий вісник Херсонського державного університету. -2015 - № 12. - С. 191-195 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.ej.kherson.ua/journal/economic_12/48.pdf.

32. Порядок визначення та затвердження рейтингової оцінки банку за рейтинговою системою CAMELSO: рішення Правління НБУ від 01.11.2016 №393-рш [Електронний ресурс]. - Режим доступу: https://bank.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=123651&cat_id=12332.

33. Офіційний сайт Міжнародного валютного фонду [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.imf.org>.

34. Любунь О.С., Раєвський К.С. Банківський нагляд: Підручник – К.: Центр навч. л-ри, 2005. – 416 с.

35. Регулювання роботи комерційних банків Національним банком України // www.bolshe.ru/unit/100/books/3970/s/1.

36. Закон України “Про банки і банківську діяльність” №2121-III від 07.12.2000 // www.nau.kiev.ua.

37. Постанова НБУ “Про затвердження Інструкції про порядок регулювання діяльності банків в Україні” №368 від 28.08.2001 // www.nau.kiev.ua.

38. Кочетков В.М. Забезпечення фінансової стійкості сучасного комерційного банку: теоретико-методологічні аспекти: Монографія. – К.: КНЕУ, 2002. – 238 с.

39. Кочетков В.М. Організація управління фінансовою стійкістю банку в ринкових умовах: Монографія. – К.: Вид-во Європ. ун-ту, 2003. – 300 с.)

40. Адамик Б.П. Національний банк і грошово-кредитна політика [текст]: навч. посібник / Б.П. Адамик. – Тернопіль: Карт-бланш, 2002. – 174 с.

41. Акофф Р. О целеустремленных системах / Р. Акофф. – М.: Мир, 1982. – 364 с.

42. Алексеєнко М.М. Економічний словник: банківська справа, фондовий ринок: українсько-англійський тлумачний словник [текст] / М.М. Алексеєнко,

В.М. Олексієнко, А.І. Юркевич. – К.: Видавничий будинок “Максимум”, 2000. – 587 с.

43. Аналітичний огляд банківської системи України за I півріччя 2011 року [Електронний ресурс] / Національне рейтингове агентство «Рюрик». – Режим доступу: http://rurik.com.ua/documents/research/bank_system_II_kv_2011.pdf

44. Андрійчук В. Можливість використання існуючих теоретико-концептуальних підходів й інструментарію для подолання фінансово-економічної кризи [Електронний ресурс] / В. Андрійчук // Економічний часопис-XXI. – 2009. – № 5–6. – Режим доступу <http://soskin.info/ea/2009/9-10/zmist.html>

45. Банківська енциклопедія / [Арбузов С.Г., Колобов Ю.В., Міщенко В.І., Науменкова С.В.]. – К: Центр наукових досліджень Національного банку України. Знання, 2011. – 504 с. (Інституційні засади розвитку банківської системи України)

46. Бабій Р.М. Ризик у банківському підприємстві [текст] / Р.М. Бабій: тези міжн. конф. [“Банківська система України: проблеми становлення та перспективи розвитку”]. – Тернопіль: Економічна думка, 1988. – С. 58–59.

47. Барановський О. Проблемні банки: виявлення та лікування. [текст] / О. Барановський // Вісник Національного банку України. – 2009. – № 11. – С. 18–31.

48. Башмакова Т.В. Регулирование деятельности кредитных организаций [Электронный ресурс] / Т.В. Башмакова. – Режим доступа: <http://www.pvlast.ru/archive/index.370.php>. Фінансова стійкість банків: теорія та методика оцінки 212

49. Белых Л. П. Устойчивость коммерческих банков. Как банкам избежать банкротства [текст] / Белых Л.П. – М.: Банки и биржи, ЮНИТИ, 1996. – 192 с.

50. Бернд Рудольф. Банковская система и контроль за банковской деятельностью в условиях рыночной экономики [текст] / Б. Рудольф. – Мюнхен, 1994. – 426 с.

51. Берталанфи Я. Фон. Общая теория систем – обзор проблем и результатов. Системные исследования: в 2-х кн. [текст] / Я. Фон Берталанфи. – М.: Мир, 1982. – 364 с.

52. Бобиль В. Механізм стабілізації банківської системи України в період фінансової кризи / В. Бобиль // Україна: аспекти праці. – 2009. – № 1. – С. 28–32

53. Бобкова И.Н. Развитие налогообложения российских коммерческих банков [текст] : дисс. ... докт. экон. наук / Бобкова Ирина Николаевна. – Иркутск, 2005. – 177 с.

54. Большой экономический словарь / [гл. ред. А. М. Прохоров]. – М.: “Большая российская энциклопедия”; СПб.: Норинт, 1998. – 1434 с.

55. Буздалин А. В. Проблемы ранней диагностики финансового состояния коммерческих банков [текст] / А. В. Буздалин // Банковское дело. – 1997. – № 11. – С. 24–28.

55. Валюк В.В. Особенности налогообложения прибыли коммерческого банка [текст]: дисс. на соискание науч. степени докт. экон. наук / Валюк Виктория Викторовна. – М., 2005. – 154 с.

56. Василишен Э.Н. Механизм регулирования деятельности коммерческих банков России на макро- и микроуровне [текст] / Э.Н. Василишен, Л.Я. Маршавина. – М.: ОАО Экономика, 1999. – 271 с.

57. Вітлінський В.В. Фінансова стійкість як системна характеристика / В.В. Вітлінський, О.В. Пернарівський // Банківська справа. – 2000. – № 6. – С. 48–51.

58. Вовчак О.Д. Кредит і банківська справа: підручник [текст] / Вовчак О.Д., Рушишин Н.М., Андрейків Т.Я. – К.: Знання, 2008. – 564 с.

59. Фінансова звітність та показники АТ «УкрСиббанк». URL : <https://my.ukrsibbank.com/ua/about-bank/financial-reports/> (дата звернення 17.11.2020)

60. Рисін М. В. Рейтингова оцінка діяльності банків як інструмент аналізу фінансового стану // Вісник Університету банківської справи НБУ. 2014. № 2 (20). С. 159-164. URL : visnuk.ubsnbu.edu.ua/article/download/34765/3151 (дата звернення: 04.11.2020).

61. Савченко Т. Г. Публічна система комплексної оцінки діяльності банків як інструмент підвищення якості інформації про банки // Вісник Національного банку України. 2006. № 10. С. 40-45. URL : <https://bank.gov.ua/doccatalog/document?id=43580> (дата звернення: 02.11.2017).

62. Савченко Т. Г., Джолос А. В. Рейтингова оцінка банку як інструмент забезпечення прозорості його діяльності // Причорноморські економічні студії / ПУ «Причорноморський науково-дослідний інститут економіки та інновацій». Одеса, 2018. Випуск 32. С.158-164. URL : http://bses.in.ua/journals/2018/32_2018/31.pdf (дата звернення: 17.11.2018).

63. Савченко Т. Г., Джолос А. В. Публічна система рейтингової оцінки банків України: призначення та інформаційна модель // Економіка та суспільство. 2017. № 13. – URL : http://www.economyandsociety.in.ua/journal/13_ukr/224.pdf (дата звернення: 03.12.2020).